

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
2, 6, 7, 9, 18, 31 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
DEŠIMTUOJU¹ SKIRSNIU
ĮSTATYMAS

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 7² dalimi:

„7². **Elektros energetikos sistemos pajėgumai** (toliau – **pajėgumai**) – elektros energijos gamybos, kaupimo, nepriklausomų elektros energijos paklausos telkėjų įrenginių galima tam tikra galia esant įprastoms sąlygoms, neatsižvelgiant į laiko ribojimus ar trumpalaikius nuokrypius.“

2. Papildyti 2 straipsnį 18² dalimi:

„18². **Esami pajėgumus užtikrinantys įrenginiai** – iki kvalifikacinės atrankos pradžios įrengti ar įrengiami elektros energijos gamybos, kaupimo, nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo valdomi įrenginiai, kurie atitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių elektros įrenginių įrengimą ir eksploatavimą, nustatytus reikalavimus ir naudojami veiklai, turint reikiamą leidimą ir (ar) atestatą.“

3. Papildyti 2 straipsnį 21¹ dalimi:

„21¹. **Išankstinis pajėgumų aukcionas** – perdavimo sistemos operatoriaus dėl kiekvienos valstybės narės jungiamosios linijos (ar linijų), kuria Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema yra sujungta su tos atitinkamos valstybės narės elektros energetikos sistema, organizuojamas pajėgumų aukcionas, kuris vyksta prieš pagrindinį ar papildomą pajėgumų aukcioną ir kuriame dalyvauja tos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, fizinis asmuo arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantys esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius toje valstybėje narėje.“

4. Papildyti 2 straipsnį 24⁵ dalimi:

„24⁵. **Kritinis elektros energetikos sistemos laikotarpis** (toliau – **kritinis sistemos laikotarpis**) – valanda ar kelios iš eilės einančios valandos, kai prieinama elektros energetikos sistemos rezervinė galia yra mažesnė, nei nustatyta perdavimo sistemos operatoriaus.“

5. Papildyti 2 straipsnį 24⁶ dalimi:

„24⁶. **Kvalifikacinė atranka** – procedūra, kuria perdavimo sistemos operatorius vertina Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių fizinių asmenų ir juridinių asmenų, kitų organizacijų bei jų padalinių, taip pat jų nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomų esamų ir (ar) planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių atitiktį nustatytiems reikalavimams.“

6. Papildyti 2 straipsnį 30¹ dalimi:

„30¹. **Pagrindinis pajėgumų aukcionas** – pajėgumų aukcionas, perdavimo sistemos operatoriaus baigiamas ne vėliau kaip likus 48 mėnesiams iki šių pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios.“

7. Papildyti 2 straipsnį 30² dalimi:

„30². **Pajėgumų aukcionas** – išankstinis, pagrindinis ar papildomas pajėgumų aukcionas.“

8. Papildyti 2 straipsnį 30³ dalimi:

„30³. **Pajėgumų aukciono dalyvis** – Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės narės fizinis asmuo arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, kurie nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo esamus ir (ar) planuoja naujus pajėgumus užtikrinančius įrenginius ir kurie įvykdę keliamus reikalavimus dalyvauja tam tikrame pajėgumų aukcione.“

9. Papildyti 2 straipsnį 30⁴ dalimi:

„30⁴. **Pajėgumų pateikimo laikotarpis** – laikotarpis, per kurį vykdoma pajėgumų užtikrinimo prievolė.“

10. Papildyti 2 straipsnį 30⁵ dalimi:

„30⁵. **Pajėgumų užtikrinimo mechanizmas** – laikina priemonė, kuria užtikrinama, kad atlyginant už pajėgumų įrenginių parengtį bus pasiekiamas reikiamas elektros energijos tiekimo saugumo lygis, išskyrus su papildomomis paslaugomis ar perkrovos valdymu susijusias priemones, kaip tai apibrėžiama Reglamente (ES) Nr. 2019/943.“

11. Papildyti 2 straipsnį 30⁶ dalimi:

„30⁶. **Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo registras** – duomenų bazė, kurioje kaupiama ir tvarkoma informacija apie kvalifikacinės atrankos ir pajėgumų aukciono rezultatus, pajėgumų aukciono dalyvius ir jų valdomus esamus ar planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, taip pat pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdytojų sudarytus susitarimus dėl pajėgumų užtikrinimo prievolės perleidimo.“

12. Papildyti 2 straipsnį 30⁷ dalimi:

„30⁷. **Pajėgumų užtikrinimo prievolė** – įsipareigojimas palaikyti pajėgumus užtikrinančių įrenginių parengtį ir Lietuvos elektros energetikos sistemai pateikti šių pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančią elektros energijos kiekį per kritinį sistemos laikotarpį.“

13. Papildyti 2 straipsnį 30⁸ dalimi:

„30⁸. **Pajėgumų užtikrinimo prievolės perleidimas** – pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdytojo teisė, gavus perdavimo sistemos operatoriaus pritarimą, perleisti įgytą pajėgumų užtikrinimo prievolę kitam pajėgumų aukciono dalyviui.“

14. Papildyti 2 straipsnį 30⁹ dalimi:

„30⁹. **Pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdytojas** (toliau – **pajėgumų vykdytojas**) – Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, fizinis asmuo arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, kurie laimi pagrindinį ar papildomą pajėgumų aukcioną ir sudaro pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi.“

15. Papildyti 2 straipsnį 30¹⁰ dalimi:

„30¹⁰. **Pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartis** – pajėgumų aukciono laimėtojo ir perdavimo sistemos operatoriaus sudaroma sutartis dėl pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo.“

16. Papildyti 2 straipsnį 30¹¹ dalimi:

„30¹¹. **Papildomas pajėgumų aukcionas** – pajėgumų aukcionas, kurį ne anksčiau kaip 13 mėnesių ir ne vėliau kaip 3 mėnesiai iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios baigia vykdyti perdavimo sistemos operatorius.“

17. Papildyti 2 straipsnį nauja 35¹ dalimi:

„35¹. **Planuojami pajėgumus užtikrinantys įrenginiai** – elektros energijos gamybos, kaupimo, nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo valdomi įrenginiai, kuriuos iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios ketina rekonstruoti ar naujai įrengti ar pastatyti šių pajėgumų aukciono dalyvis, dar neturintis veiklai reikiamų leidimų ir (ar) atestatų.“

18. Buvusią 2 straipsnio 35¹ dalį laikyti 35² dalimi.

19. Papildyti 2 straipsnį 42¹ dalimi:

„42¹. **Skirstomi pajėgumai** – pajėgumų aukcione planuojami paskirstyti pajėgumai, kuriuos perdavimo sistemos operatorius apskaičiuoja pagal nustatytą metodiką ir skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidas.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 6 straipsnio 1 dalį nauju 10 punktu:

„10) tvirtina Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašą;“.

2. Buvusį 6 straipsnio 1 dalies 10 punktą laikyti 11 punktu.

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 7 straipsnį nauju 16 punktu:

„16) derina perdavimo sistemos operatoriaus parengtas skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidas;“.

2. Papildyti 7 straipsnį nauju 17 punktu:

„17) teikia Vyriausybei tvirtinti Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašą;“.

3. Buvusį 7 straipsnio 16 punktą laikyti 18 punktu.

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 20 punktu:

„20) tvirtina Pajėgumus užtikrinančių įrenginių pavedimų teikimo pajėgumų aukcione didžiausios kainos nustatymo metodiką, nustato pajėgumų didžiausiąją kainą kiekvienam pajėgumų aukcionui;“.

2. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 21 punktu:

„21) tvirtina Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodiką;“.

3. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 22 punktu:

„22) tvirtina Jungiamosiomis linijomis patenkančių pajėgumų skaičiavimo metodiką;“.

4. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 23 punktu:

„23) tvirtina Pajėgumų perkrovos pajamų paskirstymo metodiką;“.

5. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 24 punktu:

„24) tvirtina Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodiką ir skelbia išvadą dėl skirstomų pajėgumų įtakos atskirai elektros energijos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo dedamajai prie perdavimo paslaugos kainos, įvertintoms pagal Tarybos nustatytą pajėgumų didžiausiąją kainą;“.

6. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 25 punktu:

„25) skelbia išvadą apie įvykusio pajėgumų aukciono procedūrų teisėtumą ir aukciono metu paskirstytų pajėgumų įtaką atskirai elektros energijos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo dedamajai prie perdavimo paslaugos kainos, įvertintai pagal pajėgumų aukciono rezultatus;“.

7. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 26 punktu:

„26) tvirtina pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties standartines sąlygas;“.

8. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 27 punktu:

„27) vykdo pajėgumų aukcionų stebėseną;“.

9. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 28 punktu:

„28) tvirtina Pajėgumų aukcionų nuostatus;“.

10. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 29 punktu:

„29) derina perdavimo sistemos operatoriaus parengtą Pajėgumų aukcionų organizavimo tvarkaraštį;“.

11. Buvusius 9 straipsnio 3 dalies 20 ir 21 punktus laikyti atitinkamai 30 ir 31 punktais.

5 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Papildyti 18 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Planuojant ilgalaikę elektros energetikos sistemos plėtrą, perdavimo sistemos operatorius įvertina pajėgumų poreikį, leidžiantį užtikrinti tikėtiną ne didesnę kaip 8 valandų apkrovos praradimo tikimybę per kiekvienus metus.“

6 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 21 punktu:

„21) rengti ir teikti Energetikos ministerijai derinti skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidas;“.

2. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 22 punktu:

„22) rengti ir teikti Tarybai tvirtinti Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodiką;“.

3. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 23 punktu:

„23) pagal Skirstomų pajėgumų skaičiavimo metodiką ir skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidas apskaičiuoti skirstomus pajėgumus;“.

4. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 24 punktu:

„24) rengti ir teikti Tarybai tvirtinti Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodiką;“.

5. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 26 punktu:

„26) rengti ir teikti Tarybai tvirtinti Jungiamosiomis linijomis patenkančių pajėgumų skaičiavimo metodiką;“.

6. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 27 punktu:

„27) rengti ir teikti Tarybai tvirtinti Pajėgumų perkrovos pajamų paskirstymo metodiką;“.

7. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 28 punktu:

„28) rengti ir teikti Tarybai tvirtinti Pajėgumų aukcionų nuostatus;“.

8. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 29 punktu:

„29) vadovaudamasis Pajėgumų aukcionų nuostatais, atlikti kvalifikacinę atranką ir organizuoti pajėgumų aukcionus;“.

9. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 30 punktu:

„30) Tarybai paskelbus savo išvadą dėl įvykusio pajėgumų aukciono procedūrų teisėtumo ir aukciono metu paskirstytų pajėgumų įtakos atskirai elektros energijos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo dedamajai prie perdavimo paslaugos kainos, įvertintai pagal aukciono rezultatus, paskelbti įvykusio pajėgumų aukciono rezultatus;“.

10. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 31 punktu:

„31) rengti ir teikti Tarybai tvirtinti pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties standartines sąlygas;“.

11. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį nauju 32 punktu:

„32) rengti ir teikti Tarybai derinti Pajėgumų aukcionų organizavimo tvarkaraštį;“.

12. Buvusius 31 straipsnio 1 dalies 21, 22 ir 23 punktus laikyti atitinkamai 33, 34 ir 35 punktais.

7 straipsnis. Įstatymo papildymas dešimtuoju¹ skirsniu

Papildyti Įstatymą dešimtuoju¹ skirsniu:

„DEŠIMTASIS¹ SKIRSNIS

PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMAS IR JO ĮGYVENDINIMAS

70¹ straipsnis. Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo pagrindai ir sąlygos

1. Siekiant užtikrinti elektros energetikos sistemos adekvatumą, šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka įgyvendinamas pajėgumų užtikrinimo

mechanizmas. Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimas sudaro sąlygas technologinio neutralumo principu ir konkurencija tarp rinkos dalyvių elektros energetikos sektoriuje grindžiamos elektros energetikos sistemos plėtrai.

2. Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarką, organizacines sąlygas nustato Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašas, kurį Energetikos ministerijos teikimu tvirtina Vyriausybė.

3. Pajėgumų užtikrinimo mechanizmas yra įgyvendinamas organizuojant pajėgumų aukcionus. Pajėgumų aukcionai vykdomi technologinio neutralumo principu, vadovaujantis šiuo įstatymu, Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašu ir Pajėgumų aukcionų nuostatais. Pajėgumų aukcionų nuostatai reglamentuoja kvalifikacinės atrankos ir pajėgumų aukcionų organizavimo procedūrinius reikalavimus, esamiems ir planuojamiems pajėgumus užtikrinantiems įrenginiams taikomus techninius reikalavimus, aukciono rezultatų tvirtinimo ir skelbimo tvarką, pajėgumų užtikrinimo prievolės perleidimo reikalavimus. Pajėgumų aukcionų nuostatus rengia perdavimo sistemos operatorius ir teikia Tarybai tvirtinti.

4. Pajėgumų aukcione gali dalyvauti šiame įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantys asmenys, kurie valdo esamus ir (ar) planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, atitinkančius Pajėgumų aukcionų nuostatuose nurodytus techninius reikalavimus.

5. Perdavimo sistemos operatorius rengia ir teikia derinti Tarybai Pajėgumų aukcionų organizavimo tvarkaraštį (toliau – tvarkaraštis), kuriame nurodomos kvalifikacinės atrankos, pajėgumų aukcionų vykdymo datos ir pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžia. Tvarkaraštį Taryba suderina arba motyvuotai atsisako derinti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tvarkaraščio gavimo. Pasibaigus šiam terminui ir Tarybai nepriėmus sprendimo dėl tvarkaraščio suderinimo arba motyvuoto atsisakymo derinti, laikoma, kad yra priimtas teigiamas sprendimas dėl tvarkaraščio derinimo. Pajėgumų aukcionus tvarkaraštyje nustatytais terminais ir tvarka skelbia ir organizuoja perdavimo sistemos operatorius.

6. Perdavimo sistemos operatoriaus skelbiamų ir organizuojamų pajėgumų aukcionų stebėseną vykdo Taryba, kuri turi teisę gauti visą reikalingą informaciją iš perdavimo sistemos operatoriaus, pajėgumų aukciono dalyvių ir kitų asmenų, kai tokia informacija, Tarybos vertinimu, gali būti reikšminga stebėsenai vykdyti ir (ar) ginčams nagrinėti šio įstatymo 78 straipsnyje nustatyta tvarka.

7. Perdavimo sistemos operatoriaus pagrįstos sąnaudos, patiriamos įgyvendinant pajėgumų užtikrinimo mechanizmą, ir lėšos, skirtos mokėjimams už pajėgumų aukcione laimėtą ir suteiktą pajėgumų kiekį atlikti, surenkamos iš tinklų naudotojų taikant atskirą elektros energijos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo dedamąją prie perdavimo paslaugos kainos, kurią nustato Taryba.

8. Pajėgumų vykdytojai gali dalyvauti valstybių narių, kurių elektros energetikos sistemos jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungtos su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, pajėgumų užtikrinimo mechanizmuose ir (ar) vykdyti didmeninę prekybą elektros energija ir (ar) sisteminėmis paslaugomis. Pajėgumų vykdytojų dalyvavimas kitų valstybių narių pajėgumų užtikrinimo mechanizmuose neatleidžia pajėgumų vykdytojų nuo pajėgumų užtikrinimo prievolių įvykdymo kritiniu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos laikotarpiu.

70² straipsnis. Išankstinio pajėgumų aukciono organizavimas

1. Išankstiniai pajėgumų aukcionai yra skelbiami ir organizuojami prieš pagrindinį ar papildomą pajėgumų aukcionus tvarkaraštyje nustatytais terminais ir vykdomi vadovaujantis Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatyta tvarka.

2. Išankstiniame pajėgumų aukcione turi teisę dalyvauti tik kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, fizinis asmuo arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantys esamus pajėgumus

užtikrinančius įrenginius toje valstybėje narėje ir pateikę prievolių įvykdymo užtikrinimą šio įstatymo 70⁷ straipsnio nustatyta tvarka.

3. Perdavimo sistemos operatorius pagal Jungiamosiomis linijomis patenkančių pajėgumų skaičiavimo metodiką apskaičiuoja pajėgumus, kurie turi būti skirstomi išankstiniame pajėgumų aukcione.

4. Išankstiniame pajėgumų aukcione dalyvaujančių asmenų teikiami pajėgumų pasiūlymai turi būti ne mažesnės kaip 1 MW galios esamo pajėgumų užtikrinimo įrenginio.

5. Asmenys, dalyvaujantys išankstiniame pajėgumų aukcione, tarpusavyje varžosi teikdami pajėgumų ir kainos pasiūlymus. Didžiausiosios kainos pasiūlymas, neviršijantis jungiamąją liniją (ar linijomis) patenkančių pajėgumų ribos, nustato išankstinio pajėgumų aukciono ribinę kainą.

6. Asmenys, dalyvavę ir laimėję išankstiniame pajėgumų aukcione su ne didesnės nei išankstinio pajėgumų aukciono ribine kaina pasiūlymais yra laikomi išankstinio pajėgumų aukciono laimėtojais ir įgyja teisę dalyvauti kvalifikacinėje atrankoje.

7. Jungiamosios linijos (ar linijų) išankstinio pajėgumų aukciono ribinė kaina ir išankstinio pajėgumų aukciono laimėtojų kainų ir kiekių, neviršijančių atitinkamomis jungiamosiomis linijomis patenkančių pajėgumų ribos, pasiūlymai yra perkeliama į pagrindinį ar papildomą pajėgumų aukcioną. Jei pagrindinio ar papildomo aukciono ribinė kaina lygi išankstinio aukciono ribinei kainai ar aukštesnė, tai išankstinio aukciono laimėtojams, tapusiems ir pagrindinio ar papildomo aukciono laimėtojais, taikoma išankstinio aukciono ribinė kaina. Jei pagrindinio ar papildomo aukciono ribinė kaina žemesnė nei išankstinio aukciono ribinė kaina, tai išankstinio aukciono laimėtojams, tapusiems ir pagrindinio ar papildomo aukciono laimėtojais, taikoma pagrindinio ar papildomo aukciono ribinė kaina.

70³ straipsnis. Kvalifikacinė atranka

1. Kvalifikacinę atranką šio įstatymo ir Pajėgumų aukcionų nuostatų nustatyta tvarka ir terminais vykdo perdavimo sistemos operatorius. Kvalifikacinėje atrankoje yra vertinama asmenų, kurie valdo esamus ar planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, atitiktis šio straipsnio 7 dalyje nustatytiems reikalavimams ir šių asmenų valdomų esamų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių atitiktis Pajėgumų aukcionų nuostatuose nurodytiems techniniams reikalavimams.

2. Asmenys, valdantys esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius Lietuvos Respublikoje, kurių galia yra ne mažesnė kaip 1 MW, turi pareigą dalyvauti kvalifikacinėje atrankoje ir perdavimo sistemos operatoriui kvalifikacinės atrankos metu teikti šio straipsnio 7 dalyje nustatytas kvalifikacinės atrankos sąlygas įrodančius dokumentus ir informaciją ir (ar) dokumentus apie valdomų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių atitiktį Pajėgumų aukcionų nuostatuose nurodytiems techniniams reikalavimams.

3. Asmenys, valdantys esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius Lietuvos Respublikoje, kurių galia yra mažesnė kaip 1 MW, ar planuojantys naujus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, ar laimėję išankstinį pajėgumų aukcioną ir pageidaujantys dalyvauti pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione, turi dalyvauti kvalifikacinėje atrankoje ir perdavimo sistemos operatoriui pajėgumų kvalifikacinės atrankos metu teikti šio straipsnio 7 dalyje nustatytas kvalifikacinės atrankos sąlygas įrodančius dokumentus ir informaciją ir (ar) dokumentus apie valdomų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių, sutelktų ne mažesnės kaip 1 MW galios elektros energijos gamybos, kaupimo ar nepriklausomo paklausos telkėjo įrenginių, atitiktį Pajėgumų aukcionų nuostatuose nurodytiems techniniams reikalavimams.

4. Asmenys, kurie turi pareigą dalyvauti kvalifikacinėje atrankoje ir kurie planuoja jų valdomų esamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių laikiną sustabdymą arba visišką eksploatavimo nutraukimą, Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatyta tvarka turi pareigą ne vėliau kaip prieš 3 mėnesius iki planuojamos kvalifikacinės atrankos pradžios pateikti

perdavimo sistemos operatoriui motyvuotą prašymą dėl ketinimo nedalyvauti kvalifikacinėje atrankoje. Šios nuostatos netaikomos asmenims, kurie šio įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka perdavimo sistemos operatoriui yra pateikę prašymą dėl laikino elektros energijos gamybos įrenginio eksploatavimo sustabdymo ar visiško eksploatavimo nutraukimo.

5. Perdavimo sistemos operatorius, gavęs šio straipsnio 4 dalyje nurodytą asmens prašymą dėl ketinimo nedalyvauti kvalifikacinėje atrankoje, įvertina prašyme nurodyto įrenginio laikino eksploatavimo sustabdymo ar visiško eksploatavimo nutraukimo galimą įtaką elektros energetikos sistemos darbo stabilumui, saugumui, patikimumui ir adekvatumui ir per vieną mėnesį nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodyto prašymo dėl ketinimo nedalyvauti kvalifikacinėje atrankoje gavimo dienos informuoja prašymą pateikusį asmenį apie prašymo patenkinimą arba atmetimą.

6. Asmuo, kurio prašymas dėl ketinimo nedalyvauti kvalifikacinėje atrankoje yra atmetamas šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, privalo dalyvauti kvalifikacinėje atrankoje ir teikti šio straipsnio 7 dalyje nustatytas kvalifikacinės atrankos sąlygas įrodančius dokumentus ir informaciją ir (ar) dokumentus apie valdomų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių atitiktį Pajėgumų aukcionų nuostatuose nurodytiems techniniams reikalavimams.

7. Asmenys, kurie šio įstatymo nustatyta tvarka dalyvauja kvalifikacinėje atrankoje, turi atitikti šias sąlygas:

1) asmeniui nėra iškelta bankroto byla arba kreditoriai nevykdo bankroto procedūrų ne teismo tvarka;

2) asmeniui nėra pradėta reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra;

3) dėl asmens nėra priimtas teismo, kreditorių ar juridinio asmens dalyvių sprendimas likviduoti juridinį asmenį;

4) asmuo vykdo įsipareigojimus, susijusius su mokesčių mokėjimu;

5) asmuo vykdo įsipareigojimus, susijusius su socialinio draudimo įmokų mokėjimu;

6) dėl asmenų vadovo ar valdymo organų nario (narių) ar ūkinės bendrijos tikrojo nario (narių) per pastaruosius 5 metus nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus intelektinei ir pramoninei nuosavybei, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams;

7) asmens juridinio asmens vadovas ar valdymo organo narys (nariai), ar ūkinės bendrijos tikrasis narys (nariai) neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo arba dėl juridinio asmens vadovo ar valdymo organo nario (narių), ar ūkinės bendrijos tikrojo nario (narių) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir neįsiteisėjo apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą nusikalstamame susivienijime, jo organizavimą ar vadovavimą jam, kyšininkavimą, tarpininko kyšininkavimą, papirkimą, sukčiavimą, kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, mokesčių nesumokėjimą, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą ar realizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą;

8) asmenys nėra gavę paramos, kurią Europos Komisija yra pripažinusi kaip neteisėtą ir nesuderinamą su vidaus rinka, išskyrus atvejus, kai neteisėtą ir nesuderinamą su vidaus rinka paramą asmenys yra grąžinę bei atlyginę nuostolius ir (ar) sumokėję palūkanas teisės aktuose nustatyta tvarka arba yra suderintas ir vykdomas paramos grąžinimo, nuostolių atlyginimo ir (ar) palūkanų mokėjimo grafikas;

9) asmenys nėra gavę fiksuoto tarifo ir (ar) kainos priedo už jų valdomuose įrenginiuose iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą elektros energiją, kai šios skatinimo priemonės Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis taikomos esamiems arba planuojamiems pajėgumus užtikrinantiems įrenginiams pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties galiojimo laikotarpiu.

8. Jeigu asmuo, kuris šio įstatymo nustatyta tvarka dalyvauja kvalifikacinėje atrankoje ir ketina tapti pajėgumų aukciono dalyviu, pateikia ne visus šio straipsnio 7 dalyje nustatytas kvalifikacinės atrankos sąlygas įrodančius dokumentus ir ne visą informaciją ir (ar) dokumentus apie valdomų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių atitiktį Pajėgumų aukcionų nuostatuose nurodytiems techniniams reikalavimams, perdavimo sistemos operatorius paprašo tokio asmens pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais.

9. Asmenys, neatitinkantys bent vienos iš šio straipsnio 7 dalyje nurodytų sąlygų, ir (ar) šių asmenų esami ar planuojami pajėgumus užtikrinantys įrenginiai, neatitinkantys Pajėgumų aukcionų nuostatuose nurodytų techninių reikalavimų, laikomi neatitinkantys kvalifikacinės atrankos reikalavimų ir netenka teisės dalyvauti atitinkamame pajėgumų aukcione ir perdavimo sistemos operatoriaus sprendimu yra įrašomi į pajėgumų užtikrinimo mechanizmo registrą kaip neatitinkantys reikalavimų. Tokie asmenys gali dalyvauti kitų pajėgumų aukcionų kvalifikacinėje atrankoje.

10. Asmenys, valdantys esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, kurių įrengtoji galia yra ne mažesnė kaip 1 MW ir kurie yra prijungti prie perdavimo tinklų, perdavimo sistemos operatoriaus prašymu privalo pateikti informaciją apie esamus ir per ateinančius 5 metus planuojamus įrengti pajėgumus užtikrinančius įrenginius.

11. Perdavimo sistemos operatoriaus prašymu skirstomųjų tinklų operatorius surenka ir pateikia informaciją:

1) apie asmenų valdomus esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, kurių įrengtoji galia yra ne mažesnė kaip 1 MW, kurie yra prijungti prie skirstomųjų tinklų, ir šių asmenų per ateinančius 5 metus planuojamus naujus pajėgumus užtikrinančius įrenginius;

2) dėl pajėgumų vykdytojų, kurių įrenginiai prijungti prie skirstomųjų tinklų, pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo.

12. Užbaigęs kvalifikacinę atranką, perdavimo sistemos operatorius savo interneto svetainėje paskelbia šios atrankos rezultatus, Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatyta tvarka informuoja kvalifikacinės atrankos reikalavimus atitinkančius asmenis apie jų atitiktį reikalavimams ir leidimą dalyvauti pajėgumų aukcione bei įtraukia juos į pajėgumų užtikrinimo mechanizmo registrą. Informacija apie asmenis (juridinio asmens pavadinimas, kodas, fizinio asmens vardas ir pavardė, asmens kontaktiniai duomenys, pajėgumus užtikrinančio įrenginio buvimo vieta ir techniniai duomenys, pajėgumų pateikimo laikotarpis), dalyvavusius kvalifikacinėje atrankoje, ir (ar) pajėgumų aukciono laimėtojus kaupiama pajėgumų užtikrinimo mechanizmo registre iki pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties galiojimo pabaigos.

13. Šio straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytų pareigų vykdymas laikomas elektros energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos sąlyga. Už šios sąlygos reguliuojamosios veiklos nesilaikymą Energetikos įstatymo nustatyta tvarka gali būti panaikinama energetikos veiklos licencija, leidimas ir atestatas, jei tam asmeniui yra išduotas leidimas ar atestatas veiklai, kuriai leidimai ar atestatai yra išduodami.

14. Perdavimo sistemos operatorius Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatyta tvarka sukuria pajėgumų užtikrinimo mechanizmo registrą. Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo registrą ir jam įgyvendinti skirtas informacines sistemas tvarko ir organizuoja perdavimo sistemos operatorius.

70⁴ straipsnis. Pajėgumų aukciono organizavimas, jo sąlygos ir laimėtojų paskelbimas

1. Pajėgumų aukcionai yra skelbiami ir organizuojami tvarkaraštyje nustatytais terminais. Pajėgumų teikimo kainos nustatomos laikantis Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatytų pajėgumų aukciono organizavimo procedūrų.

2. Pagrindiniame ir (ar) papildomame pajėgumų aukcione turi teisę dalyvauti ir teikti pasiūlymus asmenys, kurie atitinka šias sąlygas:

1) yra pripažinti pajėgumų aukciono dalyviais;

2) yra pateikę šio įstatymo 70⁷ straipsnyje nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimą.

3. Perdavimo sistemos operatorius pagal Skirstomo pajėgumų skaičiavimo metodiką ir skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidas apskaičiuoja kiekviename pajėgumų aukcione skirstomus pajėgumus ir nustato skirstomus pajėgumus, kuriuos paskirsčius pajėgumų aukcionas laikomas įvykęs.

4. Taryba ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki pajėgumų aukciono paskelbimo dienos nustato ir savo interneto svetainėje skelbia pajėgumų pasiūlymų didžiausiąją kainą, taikomą konkrečiam pajėgumų aukcionui, vadovaudamasi Pajėgumus užtikrinančių įrenginių pavedimų teikimo pajėgumų aukcione didžiausiosios kainos nustatymo metodika. Pajėgumų aukciono dalyvio pateiktame kainos pasiūlyme nurodytas kainos dydis negali būti didesnis, nei Tarybos nustatyta planuojamų ir (ar) esamų pajėgumų didžiausioji kaina.

5. Pajėgumų aukciono dalyviai tarpusavyje konkuruoja ir varžosi, teikdami kainos ir pajėgumų kiekio pasiūlymus. Pajėgumų aukciono dalyvio pateiktame pasiūlyme nurodytas pajėgumų kiekis negali būti didesnis negu sumažintas nominalus pajėgumas, nustatytas vadovaujantis Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų apskaičiavimo metodika.

6. Didžiausiosios kainos pasiūlymas, nevirsijantis pagal Skirstomo pajėgumų kiekio skaičiavimo metodiką ir skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidas nustatytus skirstomus pajėgumus, nustato pagrindinio ir (ar) papildomo pajėgumų aukciono ribinę kainą.

7. Pajėgumų aukciono dalyviai, pateikę pagrindiniame ir (ar) papildomame pajėgumų aukcione pasiūlymą su ne didesne nei atitinkamo pajėgumų aukciono ribine kaina, yra laikomi atitinkamo pajėgumų aukciono laimėtojais.

8. Papildomas pajėgumų aukcionas yra organizuojamas tuo atveju, jeigu pagrindinio pajėgumų aukciono metu skirstomi pajėgumai nebuvo paskirstytas ir, perdavimo sistemos operatoriaus vertinimu, reikia paskirstyti papildomus (trūkstantus) pajėgumus siekiant užtikrinti elektros energetikos sistemos adekvatumą.

9. Pajėgumų aukciono dalyviai, kurie buvo pripažinti pajėgumo aukciono laimėtojais, privalo palaikyti pajėgumus užtikrinančių įrenginių parengtį ir kritiniu sistemos laikotarpiu, perdavimo sistemos operatoriaus nurodymu, pateikti į elektros energetikos sistemą pajėgumus.

10. Perdavimo sistemos operatorius, vadovaudamasis Pajėgumų aukcionų nuostatuose numatytais terminais ir tvarka, Tarybai pateikia informaciją apie įvykusį pajėgumų aukcioną ir, atsižvelgdamas į Tarybos sprendimu paskelbtą išvadą apie įvykusio pajėgumų aukciono procedūrų teisėtumo ir aukciono metu paskirstytų pajėgumų įtaką atskirai elektros energijos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo dedamajai prie perdavimo paslaugos kainos, patvirtina įvykusio pajėgumų aukciono rezultatus ir paskelbia juos savo interneto svetainėje. Taryba išvadą apie įvykusio pajėgumų aukciono procedūrų teisėtumą ir aukciono metu paskirstytų pajėgumų įtaką atskirai elektros energijos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo dedamajai prie perdavimo paslaugos kainos savo interneto svetainėje paskelbia per 10 darbo dienų nuo perdavimo sistemos operatoriaus informacijos pateikimo dienos.

11. Taryba turi teisę pasitelkti specialistus ir ekspertus pajėgumų aukciono procedūrų stebėsenai vykdyti. Tarybai nustačius, kad pajėgumų aukcionas buvo vykdomas pažeidžiant šio įstatymo nuostatas bei Pajėgumų aukcionų nuostatų sąlygas ir (ar) pajėgumų aukciono dalyvio neteisėti veiksmai padarė įtaką pajėgumų aukciono rezultatams, vykdomas pajėgumų aukcionas nutraukiamas arba jau įvykusio pajėgumų aukciono rezultatai panaikinami motyvuotu Tarybos sprendimu. Tarybai savo interneto svetainėje paskelbus šį sprendimą, perdavimo sistemos operatorius per 10 darbų dienų skelbia naują pajėgumų aukciono vykdymo datą.

12. Perdavimo sistemos operatoriumi suorganizavus paskutinį tvarkaraštyje nurodytą pajėgumų aukcioną ir paskelbus laimėtoją (laimėtojus), perdavimo sistemos operatorius iki ateinančių kalendorinių metų liepos 1 dienos pateikia Energetikos ministerijai pasiūlymus dėl

skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidų derinimo ir (ar) tolimesnių pajėgumų aukcionų organizavimo ar neorganizavimo tikslingumo. Energetikos ministerija, įvertinusi perdavimo sistemos operatorius pateiktus pasiūlymus, priima sprendimą dėl skirstomų pajėgumų nustatymo prielaidų keitimo ir (ar) dėl tolimesnių pajėgumų aukcionų organizavimo ar neorganizavimo.

70⁵ straipsnis. Pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartis ir jos sudarymas

1. Įvykus pagrindiniam ar papildomam pajėgumų aukcionui, aukciono laimėtojas su perdavimo sistemos operatoriumi pasirašo pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartį. Perdavimo sistemos operatorius parengia pajėgumų teikimo sutarties standartines sąlygas ir, Tarybai jas patvirtinus, skelbia jas savo interneto svetainėje iki pirmojo pajėgumų aukciono kvalifikacinės atrankos pradžios.

2. Pagrindinės pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties sąlygos yra šios:

1) pajėgumų vykdytojo įsipareigojimas pajėgumų pateikimo laikotarpiu užtikrinti pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą;

2) pajėgumų vykdytojo teisė už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą gauti mokėjimą, kuris apskaičiuojamas pagal pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukcionų metu nustatytą ribinę kainą;

3) pajėgumų vykdytojo įsipareigojimas įrengti (pastatyti) ir pradėti eksploatuoti planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios, jeigu pajėgumų teikėjas pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties sudarymo metu nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nevaldo esamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių. Šiuo atveju pajėgumų vykdytojas taip pat įsipareigoja ne vėliau kaip likus 3 mėnesiams iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios pateikti perdavimo sistemos operatoriumi dokumentus ir informaciją, kurie patvirtintų šių įrenginių įrengimo (statybos) pabaigą ir, kai to reikalauja teisės aktai, išduotą leidimą ar atestatą. Pajėgumų vykdytojas įsipareigoja ne rečiau kaip kas 6 mėnesius perdavimo sistemos operatoriumi teikti tarpinius dokumentus ir informaciją, kurie patvirtintų planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių įrengimo (statybos) eigą ir prognozuojamą pabaigą;

4) pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties nutraukimo pagrindai;

5) šalių atsakomybės sąlygos, įskaitant baudų dydžius ir taikymo tvarką.

3. Pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartyje nustatoma, kad pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties pagrindu už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą mokamas metinio mokėjimo dydis bus mažinamas proporcingai pajėgumų vykdytojo faktiškai gautos arba planuojamos gauti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų dalimi, jeigu tokia parama buvo skirta pajėgumų vykdytojo esamiems arba planuojamiems pajėgumus užtikrinantiems įrenginiams. Informaciją apie pajėgumų vykdytojo faktiškai gautas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas (investicijoms) ir jų dydį teikia Europos Sąjungos finansinę paramą administruojanti institucija (įgyvendinanti institucija). Perdavimo sistemos operatoriaus prašymu tokia informacija turi būti suteikta ne vėliau kaip per 5 darbo dienas. Perdavimo sistemos operatorius pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties tikslais vadovaujasi įgyvendinančios institucijos suteikta informacija ir jokia apimtimi neatsako už tokios informacijos teisingumą.

4. Pajėgumų vykdytojai, kurie sudaro pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartį, tačiau nevykdo įpareigojimo pateikti pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartyje nustatytus pajėgumus, netenka teisės į mokėjimus ar mokėjimų dalį, proporcingą nepateiktiems pajėgumams, ir turi sumokėti nepateiktiems pajėgumams proporcingą baudą. Neįvykdytos prievolės proporcingumas nustatomas Pajėgumų aukcionų nuostatų nustatyta tvarka.

5. Suminė baudų vertė pajėgumų vykdytojui už pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymą per pajėgumų pateikimo metus negali daugiau nei dvigubai viršyti pajėgumų

teikėjo metinės pajėgumų užtikrinimo prievolės vertės, numatytos pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartyje.

6. Suminė baudų vertė per mėnesį negali viršyti penktadalio didžiausios leistinos baudų vertės per pajėgumų pateikimo metus, apskaičiuotos atsižvelgiant į šio įstatymo 70⁵ straipsnio 5 dalį.

70⁶ straipsnis. Pajėgumų užtikrinimo prievolės perleidimas

1. Pajėgumų vykdytojai turi teisę, pritarus perdavimo sistemos operatoriui ir vadovaudamiesi Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatyta tvarka, dvišalių susitarimų pagrindu perleisti įsipareigojimus vykdyti pajėgumų užtikrinimo prievolę kitam pajėgumų aukciono dalyviui.

2. Pajėgumų vykdytojai Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatyta tvarka teikia perdavimo sistemos operatoriui informaciją apie pajėgumų vykdytojų sudaromus sandorius dėl pajėgumų užtikrinimo prievolės perleidimo.

70⁷ straipsnis. Pajėgumų aukcionų dalyvių prievolių įvykdymo užtikrinimas

1. Asmenys, ketinantys dalyvauti išankstiniame pajėgumų aukcione, privalo perdavimo sistemos operatoriui pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimą ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki išankstinio pajėgumų aukciono dienos. Asmenys, ketinantys dalyvauti pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione, privalo perdavimo sistemos operatoriui pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimą ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono dienos, išskyrus asmenis, kurie prievolių įvykdymo užtikrinimą pateikė iki išankstinio pajėgumų aukciono pradžios. Prievolių įvykdymo užtikrinimas garantuoja perdavimo sistemos operatoriui asmens, dalyvaujančio pajėgumų aukcione, įsipareigojimą laimėjus pajėgumų aukcioną sudaryti pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartį ir iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios pasirengti įgyvendinti pajėgumų užtikrinimo prievolę.

2. Prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis apskaičiuojamas dauginant numatomų teikti pajėgumų dydį (kW) iš 1 kW prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos dydžio, nustatyto Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos apraše.

3. Perdavimo sistemos operatorius įgyja teisę pasinaudoti prievolių įvykdymo užtikrinimu, kai pajėgumų vykdytojas laimi pajėgumų aukcioną, bet nesudaro pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties, išskyrus atvejus, kai pajėgumų vykdytojas nesudaro pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties dėl aplinkybių, kurioms negalėjo užkirsti kelio, taip pat dėl kitų Civiliniame kodekse nustatytų aplinkybių, kai nėra šio pajėgumų vykdytojo kaltės.

4. Perdavimo sistemos operatorius pajėgumų vykdytojui, laimėjusiam pajėgumų aukcioną, ir sudariusiam pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartį, tačiau iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios neįvykdžiusiam pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutartyje numatytų prievolių, prievolių įvykdymo užtikrinimas grąžinamas proporcingai įvykdytam pasirengimui teikti pajėgumus, išskyrus atvejus, kai pajėgumų vykdytojas įsipareigojimų neįvykdo dėl aplinkybių, kurių pajėgumų vykdytojas negalėjo kontroliuoti ir protingai numatyti pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties sudarymo metu ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, taip pat dėl kitų Civiliniame kodekse nustatytų aplinkybių, kai nėra šio pajėgumų vykdytojo kaltės.

5. Pagal šiame straipsnyje numatytą prievolių įvykdymo užtikrinimą perdavimo sistemos operatoriaus gautos lėšos gali būti naudojamos tik šio įstatymo 70¹ straipsnio 7 dalyje nurodytoms perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudoms padengti.

70⁸ straipsnis. Kitų valstybių narių asmenų teisė dalyvauti pajėgumų aukcione

1. Kitos valstybės narės (kitų valstybių narių), kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos

sistema, fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ar jų padaliniais dalyvauti išankstiniame pajėgumų aukcione leidžiama tik tuo atveju, jeigu Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius yra sudaręs susitarimą su kitos valstybės narės elektros perdavimo sistemos operatoriumi.

2. Kitos valstybės narės fizinis ir (ar) juridinis asmuo, kita organizacija ar jos padalinys pajėgumų aukcione dalyvauja vadovaudamasis perdavimo sistemos operatoriaus sudaryto susitarimo su kitos valstybės narės perdavimo sistemos operatoriumi sąlygomis, kurioms *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo nuostatos.“

8 straipsnis. 78 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 78 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„78 straipsnis. Vartotojų ir elektros energetikos įmonių ginčų sprendimas ne teismo tvarka. Skundų nagrinėjimas

1. Vartotojų ir elektros energetikos įmonių ginčai nagrinėjami Energetikos įstatyme nustatyta tvarka.

2. Taryba pagal Tarybos patvirtintas Energetikos įmonių ginčų nagrinėjimo taisykles išankstine privaloma ne teismo tvarka nagrinėja ginčus tarp asmenų ir perdavimo sistemos operatoriaus, kurie kyla dėl:

- 1) atitikties Pajėgumų aukcionų nuostatuose nustatytiems techniniams reikalavimams;
- 2) pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties sudarymo ar atsisakymo ją sudaryti, jos vykdymo ir (ar) nutraukimo;
- 3) perdavimo sistemos operatoriaus atmetų prašymų nedalyvauti kvalifikacinėje atrankoje pagrįstumo.

3. Tarybos sprendimai, priimti išnagrinėjus asmenų ir perdavimo sistemos operatorių ginčus, įsigalioja ir yra privalomi vykdyti, jeigu nė viena ginčo šalis per 30 dienų nuo Tarybos sprendimo dėl ginčo priėmimo nepareiškia ieškinio bendrosios kompetencijos teisme Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka, prašydama nagrinėti ginčą iš esmės. Kreipimasis į bendrosios kompetencijos teismą po Tarybos sprendimo dėl ginčo priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

4. Asmenų skundai nagrinėjami Energetikos įstatyme nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. Įstatymo priedo papildymas

Papildyti Įstatymo priedą 11 punktu:

„11. 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL 2019 L 158, p. 54).“

10 straipsnis. Įstatymo taikymas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo nuostatos ir įgyvendinamieji teisės aktai taikomi gavus Europos Komisijos pritarimą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas, tačiau ne anksčiau kaip nuo 2020 m. birželio 30 d.

2. Šio įstatymo nuostatos ir įgyvendinamieji teisės aktai taikomi praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo, kai Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas gaunamas po 2020 m. birželio 30 d.

3. Perdavimo sistemos operatoriaus pagrįstos sąnaudos, patirtos iki šio įstatymo nuostatų taikymo dienos, pasirenkant pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimui, yra pripažįstamos perdavimo veiklos sąnaudomis.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos energetikos ministras, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2020 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas